

KOMORSKI INFORMATOR

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA, BROJ 11-12 - NOVEMBAR/DECEMBAR 2012. GODINE

Sretna Nova godina i nastupajući praznici!
Kantonalna privredna komora Tuzla

**SJEDNICE KOMORSKIH
TIJELA I UDRUŽENJA**

**“PRIMJENA ARHUSKE
KONVENCIJE U BIH -
ZNAČAJAN DOPRINOS ZAŠTITI
OKOLIŠA**

**AKTUELNA PROBLEMATIKA
VEZANA ZA DEPONOVANJE
OTPADAKA TK**

**PRIVREDA TK NA SAJMU
“BRČKO 2012”**

Poštovani čitaoci!

Kao i prethodnih godina, posljednja dva mjeseca i 2012. godine donose niz zanimljivih događanja, aktivnosti, skupova. Komorski informator objedinjuje ih u dvobroju za novembar i decembar i donosi najzanimljivije informacije vezane za firme članice okupljene u granska udruženja Komore, redovne komorske aktivnosti, brojne održane skupove, aktuelnosti iz privrede Tuzlanskog kantona. Posebno raduje prilika da se istaknu oni događaji i oni privredni subjekti uz koje se vežu nova radna mjesta, novi pogoni, novi poslovni uspjesi. Takva firma je "Izazov" Kalesija. Otvoren je novi proizvodni objekat u kojem je zaposleno 20 novih radnika. Riječ je savremenom pogonu za proizvodnju namještaja koji je već napravio značajne izvozne korake. Pogon iz kojeg izlazi 100% bosanski proizvod, 4000 kvadratnih metara savremeno opremljenog prostora sa najmodernijom tehnologijom, od vlastitih sredstava, oko 4 miliona KM, sa tek malom kreditnom inekcijom. Tu počinje pozitivna priča koju nastavlja firma "Piemonte" Tuzla sa otvaranjem novog proizvodnog objekta i sa upošljavanjem tri nova radnika. Pa idemo dalje, Mesna industrija "Menprom" Gornja Tuzla, otvorila je novi proizvodni pogon. Riječ je o konzerviranim mesnim prerađevinama, još jedna investicija od 4 miliona KM, novi proizvod, novih 20 radnika u "Menpromu". Da znaju da se organizuju i naprave dobar posao, pokazali su privrednici sa poručja općine Srebrenik. Formiran je konzorcij srebreničkih firmi koji je ponudio najbolje uslove na tenderu te u saradnji sa općinskim vlastima, dogovorio izgradnju nove zgrade Općine Srebrenik. Nosilac posla je firma "Herceg" d.o.o. Srebrenik. Eto posla za radnike šest srebreničkih firmi. "Pivara" dd Tuzla jedna je od rijetkih bosanskohercegovačkih kompanija koje je još na kraju trećega kvartala, 2012. godinu proglasila izuzetno uspješnom. Tome treba dodati i značajan uspjeh koji se ogleda u izvozu proizvoda "Premium Radler Lemon" u Sloveniju i to u najveći trgovački centar u ovoj zemlji, francuski lanac tržišnih centara "Leclerc". CIMOS TMD Ai d.o.o. Gradačac sa svojih pet fabrika na području Bosne i Hercegovine, izvozi kompletnu produkciju i sve završava kod poznatih svjetskih proizvođača gdje god da imaju svoje fabrike, ali to je uglavnom tržište Evropske

unije. Ukupna vrijednost izvoza „Cimosa" u ovoj godini za svih pet fabrika je nešto viša od 50 miliona eura. U nizu pozitivnih primjera, zabilježeno je i nekoliko dodjela zasluženih certifikata i dozvola. Predstavnici oficijelne certifikacijske kuće iz Slovenije uručili su "GKIL-u" certifikat ISO 9000:2008 kojem je prethodilo godinu dana rada na dokumentaciji sistema za kvalitet. U "Solani" dd Tuzla upriličen je stručni skup o temi "Okolinska dozvola - jedan od puteva ulaska Bosni i Hercegovine u Evropsku Uniju". Među najvažnijim ciljevima "Solane" koja izvozi 85% svojih proizvoda, jeste svakako i dobijanje okolinske dozvole, a najavljuje se ulaganje novih 10 miliona KM kako bi "Solana" postala ekološki prihvatljiva kompanija. Značajan skup održan je u RMU "Đurđevik" u Đurđeviku. Udruženje za energetiku, rudarstvo i industriju Kantonalne privredne komore Tuzla u saradnji sa Federalnim ministarstvom za okoliš i turizam, održalo je sjednicu Odbora Udruženja u proširenom sastavu na temu „Okolinska dozvola, bat/bref dokumenti i primjena Arhuske konvencije u BiH – značajan doprinos zaštiti okoliša". Uz temu, došlo je i uručenje okolinske dozvole za „Đurđevik". Uručili su je Zijadu Rahimiću direktoru Rudnika, Mladen Rudež pomoćnik ministrice u Sektoru za okolišne dozvole Ministarstvo za okoliš i turizam FBiH i Josip Dolušić savjetnik ministrice Federalnog ministarstva za okoliš i turizam. U organizaciji Privredne komore Distrikta pod pokroviteljstvom Vlade Brčko distrikta BiH u Brčkom je održan 11. međunarodni sajam privrede. Učestvovalo je 150 izlagača iz Njemačke, Francuske, Turske, Slovenije, Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine na oko 3.000 kvadratnih metara zatvorenog i 5.000 otvorenog prostora. Kantonalna privredna komora Tuzla je, kao plod izvanredne saradnje sa Privrednom komorom Brčko Distrikta, i ove godine uzela učešće na ovoj značajnoj sajamskoj manifestaciji, organizovala zajedničku sajamsku postavku "Privrede TK" kao i u prethodnih nekoliko značajnih sajamskih manifestacija u zemlji i regionu, zabilježenih posljednjih godina. U Lukavcu je održana tradicionalna poslovna konferencija privrednika posvećena novinama u informacionim tehnologijama. Organizator i domaćin konferencije bila je firma „Imel" Lukavac. Tokom novembra i početkom decembra upriličene su sjednice odbora svih komorskih udruženja, održane su sjednice i komorskih tijela, Skupštine i Upravnog odbora. Dovoljno razloga da posvetite malo pažnje ovom izdanju Komorskog informatora. Sretno u 2013. godni!

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

Izdavački savjet:

1. Nedret Kikanović, predsjednik
2. Jorgovan Begić, sekretar Izdavačkog savjeta
3. Mirsad Kukić, član
4. Bajazit Jašarević, član
5. Adnan Imširović, član

Redakcijski kolegij:

1. Jorgovan Begić, predsjednik
2. Nedret Kikanović, član
3. Esad Arnautović, član
4. Nurudin Žunić, član
5. Suad Selimović, član

Izdavač:

Kantonalna privredna komora Tuzla

Gl i odgovorni urednik:

Dino Kalesić, dipl. žurnalista

Tehnička priprema, repro i štampa

C.P.A. Tojšići- Kalesija

Za štampariju:

Vildan Uščuplić - generalni direktor

Tiraž:

500 primjeraka,
novembar/decembar 2012 god.

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta na osnovu Člana 19. tačka 13. stav 2. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga ("Sl. novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 6/95 i 25/97), rješavajući o zahtjevu Kantonalne privredne komore Tuzla broj: 10/15-4481/99. od 30.04.1999. godine, dalo je mišljenje o oslobađanju poreza na promet glasila "Komorski informator".

*Dino Kalesić
gl. i odg. urednik*

SADRŽAJ:

SJEDNICE KOMORSKIH TIJELA I UDRUŽENJA

4

"PRIMJENA ARHUSKE KONVENCIJE U BIH - ZNAČAJAN DOPRINOS ZAŠTITI OKOLIŠA"

5

AKTUELNA PROBLEMATIKA VEZANA ZA DEPONOVANJE OTPADA TK

6

PRIVREDA TK NA SAJMU "BRČKO 2012"

7

SJEDNICA PROŠIRENOG ODBORA UDRUŽENJA ZA GRAĐEVINARSTVO I IGM

8

MANJA GRADNJA - MANJA INVESTIRANJA

9

NOVIH 20 RADNIKA U "IZAZOVU"

10

OKOLINSKA DOZVOLA - JEDAN OD PUTEVA ULASKA BOSNE I HERCEGOVINE U EU

14

FSC COC STANDARD I CE OZNAČAVANJE

17

"IMEL - POSLOVNA KONFERENCIJA 2012"

18

BBS I MICROSOFT PREDSTAVILI MICROSOFTOV DYNAMICS NAV

19

"BENCHMARKING SISTEM"

20

"PISANJE PROJEKATA ZA FONDOSVE EU"

21

Sjednice komorskih tijela i udruženja...

ODRŽANE SJEDNICE SKUPŠTINE I UO KOMORE

- Održane sjednice Skupštine i UO – Održane sjednice svih komorskih udruženja – Usvojeni programi rada za narednu godinu -

Tokom novembra i početkom decembra upriličene su sjednice odbora svih komorskih udruženja. Na ovim završnim godišnjim skupovima, analizirane su dosadašnje aktivnosti i usvojeni programi rada za narednu godinu. Održane su i završne sjednice komorskih tijela, Skupštine i Upravnog odbora Kantonalne privredne komore Tuzla. Na sjednicama su usvojeni izvodi iz zapisnika sa prethodnih sjednica Skupštine i Upravnog odbora Kantonalne privredne komore, prezentovana Informacija o industrijskoj proizvodnji na području Tuzlanskog kantona za period I-IX 2012. godine i razmatrani su i usvojeni Programi rada i Finansijski plan Kantonalne privredne komore Tuzla za 2013. godinu. Istaknuto je ovom prilikom da će se Program rada Kantonalne privredne komore Tuzla za 2013. godinu realizovati kroz aktivnosti utvrđene u organima Komore (Skupštine, Upravnog odbora, Nadzornog odbora), kao i granskih udruženja obrazovanih u Komori, putem programskih zadataka Centra za standarde i ekologiju i Centra za regionalnu saradnju radit će se na realizaciji zadataka u okviru poslova Stručne službe Komore. Putem granskih udruženja, a naročito strukovnih odbora udruženja radit će se na predlaganju i pokretanju inicijative za donošenje i izmjene sistemskih

Nastavit će se aktivnosti na jačanju partnerskog odnosa sa organima zakonodavne i izvršne vlasti, intenzivirati ih i podići na viši nivo, posebno uzimajući u obzir da Komora treba da blagovremeno utiče na kreiranje vladinih propisa i mjera koji se odnose na stvaranje ambijenta za rad i poslovanje privrednih subjekata u Tuzlanskom kantonu, a posebno na one aktivnosti koje donosi Skupština i Vlada Tuzlanskog kantona iz svere privrede. U narednom periodu će se nastaviti sa pružanjem konsultantskih usluga, pripremanje za dobijanje određenih certifikata, okolinskih dozvola, edukacija iz međunarodnih ISO standarda, edukacijama, predavanjima, pružanju informacija iz raznih oblasti a za koje članice Komore izraze potrebu. Kantonalna privredna komora Tuzla će u skladu sa potrebama firmi članica te u saradnji sa partnerskim komorama u zemlji i inostranstvu, i u 2013. godini pokušati obezbijediti uslove za nastup na značajnim sajamskim manifestacijama u Bosni i Hercegovini i zemljama okruženja. Brojni su zadaci granskih udruženja Kantonalne privredne komore Tuzla koji su programima rada planirani za narednu godinu i o njima će se raspravljati na sjednicama odbora, poduzimati potrebne aktivnosti i koji će se realizovati sa firmama članicama Komore, resorznim ministarstvima i nadležnim

zakona u oblasti privrede, poreza, doprinosa, taksi i drugih opterećenja za privredne subjekte koji će poboljšati položaj u privređivanju članica Komore. Sa zakonodavnim i izvršnim organima Vlade Tuzlanskog kantona (Skupština Vlade i nadležna ministarstva) uspostaviti partnerski odnos u cilju rješavanja zajedničkih pitanja od interesa za članice Komore posebno koja se odnose na investicije (zapošljavanje), pokretanje proizvodnje i otvaranje novih radnih mjesta na Tuzlanskom kantonu, stoji između ostalog u Programu rada Kantonalne privredne komore Tuzla za 2013. godinu. Ovim dokumentom je istaknuto predjeljenje da se nastavi sa praksom po kojoj strukovna udruženja prate aktuelnu problematiku u svojim oblastima, iniciraju raspravu na sjednicama odbora i pokušavaju pronaći način za rješenja problematike a na osnovu zahtjeva članica udruženja. Također, istaknuto da će se i u narednoj godini usko saradivati sa Vanjskotrgovinskom komorom BiH, da će se učiniti maksimalni naponi kako bi se organizovalo određene radne skupove u obliku okruglih stolova, seminara, savjetovanja koji su kandidovani u programskim zadacima udruženja u sferi edukacije i kandidovanja određenih projekata od interesa za privredu.

institucijama, bilo u već predviđenom periodu ili tokom cijele godine. Programom rada Komore predviđene su i aktivnosti Skupštine, UO i Nadzornog odbora Komore za 2013. godinu. U navedenom periodu Komora će nastaviti za pružanjem servisnih usluga u skladu za zakonima i potrebama članica. Kada je u pitanju saradnja sa entiteskim komorama, istaknuto je da će se raditi na realizaciji aktivnosti i planskih zadataka te raditi na međusobnom informisanju u okviru komorskog sistema. Komora će nastaviti sa aktivnostima u okviru Euroregionalne saradnje "Dunav-Drava-Sava", jačanju saradnje i razmjeni informacija sa Obrtničkom komorom Tuzlanskog kantona, Regionalnom razvojnom agencijom Tuzla, Udruženjem poslodavaca Tuzlanskog kantona i drugim agencijama i asocijacijama od interesa za privredu koje djeluju na Tuzlanskom kantonu. Firmama, svojim članicama Kantonalna privredna komora Tuzla će i u narednom periodu, biti na usluzi za prezentiranje rad i aktivnosti u javnosti putem svojih proizvoda „Vijesti iz privrede“, Komorski informator“, službene web stranice Komore, kroz organizovanje prezentacija, raznih skupova, edukacija, seminara...

D.K.

Iz Udruženja za energetiku, rudarstvo i industriju...

"PRIMJENA ARHUSKE KONVENCIJE U BIH - ZNAČAJAN DOPRINOS ZAŠTITI OKOLIŠA"

- *Rudnik Đurđevik čini sve da se na vrijeme uključi u savremene tokove, ispuni pretpostavke za zdravu okolinu -*

Udruženje za energetiku, rudarstvo i industriju Kantonalne privredne komore Tuzla u saradnji sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma održalo je sjednicu Odbora Udruženja u proširenom sastavu. Tema ovog značajnog skupa koji je početkom decembra održan u Rudniku mrkog uglja "Đurđevik" u Đurđeviku, također je veoma značajna i aktuelna a nosi naziv: „Okolišna dozvola, bat/ bref dokumenti i primjena Arhuske konvencije u BiH – značajan doprinos zaštiti okoliša“. Na sjednici Odbora Udruženja uvodna obraćanja imali su Nurudin Žunić sekretar Udruženja za energetiku, rudarstvo i industriju, Kazafer Bečić predsjednik Odbora ovog komorskog Udruženja i Zijad Rahimić direktor Rudnika "Đurđevik" u Đurđeviku. **"Nekoliko godina smo provodili aktivnosti za dobijanje okolinske dozvole, ispunili smo niz uslova i pretpostavki, projektnih rješenja, zadovoljiti razne uvjete da dobijemo dozvolu. Mnogo nam znači jer pretpostavlja da smo u određenoj mjeri dostigli standarde koji su neophodni u kretanju ka evropskim integracijama. Jasno nam je da će i energija koju izvozimo u budućnosti doći pod lupu čiste energije. S tim u vezi rudnik Đurđevik čini sve da se na vrijeme uključi u savremene tokove, ispuni pretpostavke za zdravu okolinu. Uostalom, naša je i obaveza da se savjesno odnosimo prema okolini zbog naših pokoljenja. Dobijanje okolinske dozvole je priznanje za jedan nivo aktivnosti, ali otvara**

nove obaveze i zahtijeva stalno dokazivanje. Svjesni smo šta znače svi ti standardi, obaveze, procesi i u tom pravcu koračamo. Jedan od naših prvih zadatak u narednom periodu jeste pitanje rijeke Gostelje za koji imamo rješenja, imamo izgrađene određene kapacitete za preradu kako bi ta vode dalje u vodotoke išla potpuno čista, da stavimo tačku i na taj problem", istakao je direktor Rahimić.

„Uloga i značaj Federalnog ministarstva za okoliš i turizam“ je bila prva tema skupa na koju je izlagao Josip Dolušić savjetnik ministricе Federalnog ministarstva za okoliš i turizam. **„Sam ulazak rudnika u "Koncern Elektroprivrede BiH" je jedna vrsta pokušaja balansiranja i smanjenja razlika između primarnih proizvođača sirovine za proizvodnju energije i proizvođača energije. Ono što je naše ministarstvo uradilo a što je također na istom putu, dakle, na pomoći rudnicima da opstanu i kvalitetnije posluju, jeste izrada petogodišnjeg plana rudnicima kada su u pitanju okolinske dozvole. Plan koji će ih voditi ka podizanju ekoloških standarda u poslovanju i njihovom približavanju zakonskim normama. Rudnik Đurđevik je kada je u pitanju ova okolišna dozvola, ponudio svoj plan aktivnosti koji smo doradili i ocijenili i razradili po fazama dinamiku ulaganja u okoliš",** izjavio je savjetnik Dolušić.

O primjeni Arhuske konvencije i uključivanju javnosti u vezi

unaprjeđenja zaštite okoliša govorio je na ovom skupu Mladen Rudež pomoćnik ministricе u Sektoru za okolišne dozvole Ministarstva za okoliš i turizam FBiH. **"U procesu su smo završetka dodjele okolinskih dozvola za sve rudnike u FBiH pa tako i za dva lokalita ovdje u rudniku Đurđevik. Ova okolišna dozvola otvara procese da ovaj rudnik bude usklađen sa najnovijim evropskim direktivama po pitanju pritisaka na okoliš. Krajnji cilj je zaštita ljudi. Značajnost ove okolišne dozvole je u tome da ona mora da ima i plan sprječavanja nesreća velikih razmjera a tu su i problemi**

sa otpadnim rudničkim vodama", izjavio je pomoćnik Rudež.

Suada Numić koja je stručni savjetnik u ovom Ministarstvu, izlagala je na temu „Najbolje raspoložive tehnike – BAT/BREF dokumenti u BiH“. Sjednica Odbora Udruženja za energetiku, rudarstvo i industriju Kantonalne privredne komore Tuzla bila je ujedno i prilika za svečanu dodjelu okolinske dozvole za rudnik "Đurđevik". Zijadu Rahimiću direktoru Rudnika "Đurđevik" u Đurđeviku, po završetku izlaganja i rasprava na zanimljive teme skupa, okolinsku dozvolu za „Đurđevik“ uručili su Mladen Rudež pomoćnik ministricе u Sektoru za okolišne dozvole Ministarstva za okoliš i turizam FBiH i Josip Dolušić savjetnik ministricе Federalnog ministarstva za okoliš i turizam.

D.K.

Iz Udruženja za komunalnu privredu...

AKTUELNA PROBLEMATIKA VEZANA ZA DEPONOVANJE OTPADA TK

- U okviru Programa aktivnosti Odbor za komunalnu privredu KPK Tuzla razmatrana je problematika deponovanje otpada TK -

Na sjednici Odbora udruženja za komunalnu privredu, Kantonalne privredne komore Tuzla, raspravljalo se o problematici vezanoj za deponovanje otpada. Razmatan je Član 9. Zakona o upravljanju otpadom koji propisuje da svaki kanton mora donijeti Plan upravljanja otpadom na svom području, a koji mora biti usaglašen sa federalnom Strategijom upravljanja otpadom. Kantonalni planovi upravljanja otpadom, kao i poseban federalni plan upravljanja opasnim otpadom, koji je potrebno izraditi u skladu sa zhatjevom EU Direktive o opasnom otpadu, predstavljaju važne instrumente implementacije mjera predviđenih Strategijom, rečeno je na ovom skupu. Kako je istaknuto ciljevi postavljeni federalnom Strategijom, istovremeno su i ciljevi koji se trebaju ostvariti kroz kantonalne Planove upravljanja otpadom. Planovi trebaju obuhvatiti, tehničke, institucionalne, pravne i ekonomske aspekte. Naglašeno je ovom prilikom da je Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK pokrenulo inicijativu za izradu Kantonalnog plana zaštite okoliša u kojem je sadržan Plan upravljanja otpadom TK. Istaknuto je da je trenutna situacija u TK takva da ne postoji ni jedna sanitarna deponija na kojoj se otpad odlaže. Svaka općina odlaže otpad na različite lokacije, a odlagalište samo po sebi predstavlja divlju i neuređenu deponiju. Na deponijama se vrši odlaganje

odluka po pitanju okoliša. Administracija je malo upoznata sa obimom posla koji prethodi izgradnji sanitarne deponije. Imajući u vidu stvarno stanje na terenu i haotičnu situaciju u kojoj se nalazi TK kad je u pitanju sektor upravljanja otpadom, aktivno se i nadalje radi na iznalaženju alternativnih rješenja, ali uz uvažavanje osnovnih faktora kao što su: situacija na terenu u sektoru, politizaciju projekta, problemi sa lokalnom zajednicom, važeći zakoni i propisi, te mogućnosti finansiranja odredjenih rješenja" izjavio nakon sastanka Esad Arnautović sekretar ovog komorskog Udruženja.

Istaknuto je da su upravo zbog svih proteklih iskustva iz TK donekle ublaženi kriteriji Svjetske banke za dalje finansiranje projekta. Kriteriji kreditnog sporazuma potpisanog sa Svjetskom bankom, podrazumijevaju da je potrebno udruživanje najmanje tri općine, da broj stanovnika koji će koristiti deponiju iznosi najmanje 100.000 stanovnika, da će lokacija deponije biti definisana prije potpisivanja ugovora te da je urađena «Studija izvodljivosti za odabranu lokaciju» prije potpisivanja ugovora. Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice TK uradilo je Elaborat o stanju općinskih deponija u TK prema kojoj se općinske deponije

različitih vrsta otpada i ne postoji nikakvo sortiranje, sem u slučaju općine Tuzla. Lokacija regionalne deponije u Tuzli (Lukavačka rijeka) nije zvanično prihvaćena, te je definitivno odbačena za dalja razmatranja.

„Koncept regionalnog upravljanja otpadom u TK, kao i u cijeloj BiH, ne sagledava se cjelovito, odnosno fokus je isključivo na izgradnji sanitarnih deponija. Nema značajnijih napora na razvoju integralnog sistema, odnosno infrastrukture za prikupljanje, transport, preradu otpada i prikupljanje i iskorištavanje sekundarnih sirovina. Javnosti uopće nije prezentiran značaj realizacije koncepta integralnog upravljanja otpadom, posebno očekivani napredak u pogledu zaštite ljudskog zdravlja i okoliša, a što u konačnici ima za rezultat postojanje NIMBY efekta. Nedovoljna informisanost građana u TK o uticaju predviđenih sanitarnih deponija u njihovim sredinama, dovodi često do odbijanja i negativnog stava prema ovom problemu tj. izgradnji sanitarnih deponija od strane građana i lokalne administracije. Glavni problem «zamrznutog» stanja izgradnje ovih deponija za koje postoje osigurana sredstva, je nezainteresiranost lokalnih organa vlasti i otpor građana za izgradnju ovih deponija. Građani ne poznaju svoja prava na učešće u procesu donošenja

mogu svrstati u nekoliko kategorija. Predloženo je stvaranje više međuopćinskih deponija. Primjer je udruživanje Tuzle sa Teočakom i Sapnom što predstavlja projekat koji bi obuhvatio skoro pola TK. Naglašeno je alarmantno stanje svih deponija, neophodnost hitnog saniranja. Podržana je izrada Kantonalnog plana zaštite okoliša i u okviru istog izrada Kantonalnog plana upravljanja otpadom TK. Izrada ovog plana otvara mogućnost rješavanja ove problematike na nivou kantona. Tom prilikom je zaključeno da se uputi Zahtjev prema resorom Ministarstvu i Vladi kantona i Općinama TK za iznalaženje finansijskih sredstava za rješavanje problema deponovanja komunalnog otpada- saniranje postojeći općinskih deponija i iznalaženja kvalitetnijih rješenja kroz povezivanje Općina za narednih pet godina (do 2018 godine). Lejla Ibrahimović iz JKP „Regionalni centar za upravljanje čvrstim otpadom“ d.o.o. Tuzla je istakla da su sredstva Svjetske banke za drugu fazu projekta upravljanja otpadom već operativna, da se ova sredstva mogu koristiti za sanaciju postojećih općinskih deponija. Naglasila je da su o tome obaviješteni svi načelnici općina TK, preko JKP „Regionalni centar za upravljanje čvrstim otpadom“ d.o.o. Tuzla.

Još jedan uspješan sajamski nastup....

PRIVREDA TK NA SAJMU „BRČKO 2012“

- Na međunarodnom sajmu privrede u Brčkom 150 izlagača -

U organizaciji Privredne komore Distrikta pod pokroviteljstvom Vlade Brčko distrikta BiH u Brčkom je održan 11. međunarodni sajam privrede. Učestvovalo je 150 izlagača iz Njemačke, Francuske, Turske, Slovenije, Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine na oko 3.000 kvadratnih metara zatvorenog i 5.000 otvorenog prostora. Sajam je svečano otvorio gradonačelnik Brčko distrikta BiH Miroslav Gavrić koji je istakao značaj ove manifestacije i izrazio nadu da će u narednim danima biti ostvareni brojni poslovni kontakti koji će doprinijeti budućem razvoju domaćih i inostranih firmi i stvaranju još boljeg ambijenta u Brčko distriktu BiH za realizaciju novih poslovnih inicijativa i zapošljavanje građana. Generalni sekretar Privredne komore Brčko distrikta Nenad Vuković rekao je da je ovogodišnji, 11. Međunarodni sajam privrede, uprkos ekonomskoj krizi i nedostatku sredstava, okupio respektabilan broj izlagača iz zemlje i inostranstva. **“Tu su i predstavnici brojnih privrednih komora i preduzetnici, koji će u međusobnim kontaktima tražiti interese za svestraniju poslovnu saradnju i moguće zajedničke nastupe na tržištima regiona, posebno nakon ulaska Hrvatske u EU”**, rekao je Vuković. Ovogodišnji sajam održan je u halama JP “Luka Brčko” u centru grada, a organizaciju sajma pomogla je i Vanjskotrgovinska komora BiH. Zajednički stav učesnika sajma je da je ovo još jedna značajna, izvanredno organizovana sajamska manifestacija od velike koristi

privrednicima u cijelom regionu. Organizator je priredio niz pratećih sadržaja koji su upotpunili ponudu iz metalne industrije, prehrambena industrije, građevinarstva, visoke tehnologije, turizma, gastronomije, inovacija, izdavaštva, farmaceutske industrije, malog biznisa, tekstila i kože, bankarstva, osiguravajućih kuća itd., Značajno je održavanje tematske konferencije pod nazivom “Ulazak Hrvatske u EU i posljedice na BH privredu” kao i susreti predstavnika komorskog sistema BiH, Vanjskotrgovinske komore BiH, Privredne komore FBiH, Privredne

komore RS, Privredne komore Brčko distrikta, kantonalnih/županijskih komora te komora iz Hrvatske i Srbije. Upriličeni su twinning susreti B2B, brojni poslovni susreti, prezentacije, potpisani su sporazumi o saradnji. Održana je i tematska konferencija pod nazivom “Eu fondovi i prekogranična saradnja” a upriličen je i Međunarodni sastanak lučkih gradova na kojem su učestvovali predstavnici luka gradova: Constanza, Samsun, Odessa, Beograd, Pančevo, Novi Sad, Vukovar, Brčko. Najavljeno je i održavanje 4. Međunarodnog sajma poduzetništva i obrta GRAPOS EXPO. Upriličena je i konferencija za novinare na kojoj je zvanično je najavljeno održavanje 4. međunarodnog sajma poduzetništva i obrta GRAPOS EXPO koji će se održati od 23. do 26.4.2013 godine u Gračanici. Govoreći o ulozi partnera

na projektu, dr Omer Hamzić, šef kabineta načelnika općine Gračanica koja je ujedno i suorganizator sajma, istakao je važnost podrške lokalne privrede i uprave ovom projektu. “Za ovaj sajam se ozbiljno pripremammo, riješili smo neke logističke i druge probleme što je u domenu lokalne zajednice. Ovo je sajam u kojem prije svega želimo da promoviramo i afirmišemo gračaničke proizvođačke kapacitete kao i one iz okruženja. U protekle tri godine smo stekli značajna iskustva i dobili pozitivne ocjene od relevantnih institucija koje nas prate. Osnova uspjeha gračaničkog sajma je zapravo podrška lokalne privrede. Mi u svakom momentu možemo napraviti prezentaciju oko 100 proizvodnih firmi iz Gračanice i još kada nam se pridruže firme iz okruženja, uspjeh je neizbježan. Naša iskustva govore da ovakve manifestacije imaju smisla i pored recesije ali da ne mogu biti uspješne bez podrške lokalne i šire zajednice. Založili smo se preko partnera i našeg bratimljenog grada Flori lez Obre-a (Fleury les Aubrais) u Francuskoj da upravo ova zemlja bude partner sajma”, Organizator veoma ozbiljno pristupa realizaciji ovog značajnog i zahtjevnog projekta i očekuje u veoma bliskoj budućnosti, širenje sajma u Gračanici, nastaviti trend međunarodnog učešća sa sve većim brojem izlagača. Za očekivati je i nastup zajedničke postavke privrede Tuzlanskog kantona na ovoj manifestaciji, naredne godine.

Iz Udruženja za građevinarstvo i IGM

SJEDNICA PROŠIRENOG ODBORA UDRUŽENJA

- Podržati mjesto stručnog saradnika za građevinarstvo - Potrebna značajna podrška - Uključiti Odbor u izbor stručnog saradnika - nastaviti aktivnosti u pravcu izmjene Zakona o prostornom uređenju i građenju TK -

Udruženje za građevinarstvo i industriju građevinskog materijala Kantonalne privredne komore Tuzla, u priličilo je sjednicu proširenog Odbora udruženja.

Razgovaralo se o zastupljenosti građevinarstva i industrije građevinskih materijala u Ministarstvu za industriju, energetiku i rudarstvo Tuzlanskog kantona. Željko Knežiček resorni kantonalni ministar, izjavio je na ovom skupu kako je prezentirao inicijativu Odbora ovog komorskog udruženja, vezanu za zastupljenost sektora građevinarstva u resornim ministarstvima Vlade TK. Odbor je u saradnji sa Ministarstvom pokrenuo aktivnosti kako bi oblast građevinarstva bila zastupljena u ovom Ministarstvu, održano je nekoliko sastanaka. Vlada je dala saglasnost na na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za industriju, energetiku i rudarstvo čime je oblast građevinarstva i industrije građevinskih materijala formalno pravno stavljena u okvire Ministarstva kroz radno mjesto stručnog saradnika za ovu djelatnost. U raspravi o pomenutom radnom mjestu, istaknuta je neophodnost podrške sa aspekta finansijske pokrivenosti za dalje aktivnosti, raspisivanja oglasa i primanja na radno mjesto. Također, u aktivnosti izbora stručnog saradnika, neophodno je uključiti Odbor Udruženja te uz zakonske regulative, u tehničkom smislu uvažavati stav Odbora. Ovdje ne treba stati. Potrebno je nastaviti aktivnost na boljoj zastupljenosti građevinarstva u resornim ministarstvima Vlade TK ali i nastaviti aktivnosti u pravcu izmjene Zakona o prostornom uređenju i građenju TK, boljem organizovanju građevinarstva na ino tržištu, većoj podršci Razvojne banke FBiH, kroz jače ovlasti ispostava kod dobijanja sredstava. Kada je riječ o nastupi na stranim tržištima, neophodno je aktivno se uključiti u problematiku certificiranja građevinskih

materijala, te rješavanje problema a koristiti se primjerom firme "XELA BiH". Jedan od zadataka u narednom periodu biće iniciranje formiranja Agencije FBiH za građevinarstvo.

U raspravi o aktuelnoj problematici u oblasti građevinarstva i industrije građevinskog materijala na području Tuzlanskog kantona, analizirani su ekonomski pokazatelji Federalnog zavoda za statistiku vezani za prosječan broj zaposlenih, neto plaće, vrijednost ugovorenih i izvršenih građevinskih radova na području FBiH. Proširenoj sjednici Odbora je prisustovala i Dženana Đenana sekretar Udruženja za građevinarstvo i industriju građevinskog materijala Privredne komore FBiH. Istakla neophodnu saradnju federalnih i komorskih institucija u cilju uspješnijeg rada sektora građevinarstva. Kao vid takve saradnje predložila je zajedničku inicijativu vezanu za klasificiranje ove oblasti kao proizvodne

i uslužne djelatnosti a ne samo uslužne što je bilo slučaj do sada. Sve radi boljeg statusa kada je u pitanju dobijanje državnih podsticaja.

Inicijative i pokretanje aktivnosti na rješavanju problematike građevinarstva je okarakterisala kao imperativ opstanka i daljeg razvoja ove privredne grane. istaknuto je kako zakonska regulativa mora biti usklađena sa realnom privredom i školovanjem kadra i mora biti jedinstvena na nivou države, kako ne bismo u

praksi imali neravnopravne uslove poslovanja, a što je trenutno činjenica, na nivou entiteta. Preloženo je iniciranje izmjene PDV šeme za građevinarstvo koja bi trebala bi biti usklađena sa realnim stanjem odnosa između investitora i izvođača. Nije realno da investitor ima rok za plaćanje 60 dana, a da izvođač mora platiti PDV odmah po faktirisanju, istaknuto je na ovom skupu. Analizirani su i ekonomski pokazatelji za ovu oblast na području Federacije BiH. Također, predloženo je pokretanje inicijative za izbor novog člana komisije za detašmane pri Privrednoj komori FBiH. Nakon rasprava na prezentirane informacije, zajednička je konstatacija kako se u 2013. godini očekuje nagli pad građevinskih radova zbog smanjenja investicija na području Bosne i Hercegovine.

Osvrt na stanje u stanogradnji...

MANJA GRADNJA – MANJE INVESTIRANJA

- *Zastoj u stanogradnji očekivan – Građevinarstvo prvo pogođeno krizom – Očekivati smanjenje broja privrednih subjekata koji grade – Vlade ne poduzimaju adekvatne mjere zaštite -*

Stanje u stanogradnji na području cijele Bosne i Hercegovine pa tako ni na području Tuzlanskog kantona i Tuzle, nije zadovoljavajuće. Vidljive su zgrade koje poluzavršene čekaju konačan izgled već nekoliko godina. Odgovor na pitanje šta je tome razlog, pokušao je dati Hamza Šarić, direktor firme "Tehnograd company" doo Tuzla, i predsjednik Odbora Udruženja za građevinarstvo i industriju građevinskog materijala.

"Ovaj zastoj kada je u pitanju stanogradnja je u građevinskim krugovima bio i očekivan. Povezan je usko sa globalnom krizom, mnoge pa tako i ova oblast su u krizi u cijelom svijetu. U pitanju su, u krizi su i opterećeni su budžeti država a kako neće biti jedne firme u Bosni i Hercegovini. Posebo je to izraženo u Bosni i Hercegovini koja nije adekvatno uređena. Nije uređena na način da se zakonskim mjerama reaguje u kriznim situacijama. Neću reći da nema nikakve ali moram podvući da u teškim, kriznim ekonomskim situacijama nema adekvatnih mjera koje poduzimaju vlade na svim niovima u ovoj zemlji. Očekivati je, naravno, da se u ovakvim situacijama smanji broj privrednih subjekata koji grade. Kada

suptilan način i za pretpostaviti je da ukoliko se odlučujete za uzimanje kredita, ukoliko imate nekih ozbiljnih problema, dodatnih administrativnih potrebe koje nisu bile pretpostavljene, banke stežu te mogućnosti, dodatno stežu svoj budžet a sve ovo pomenuto dodatno opterećava i usložnjava stanje u stanogradnji na području Bosne i Hercegovine", izjavio je Hamza Šarić, direktor firme "Tehnograd company" doo Tuzla, i predsjednik Odbora Udruženja za građevinarstvo i industriju građevinskog materijala.

Kada su u pitanju ekonomski pokazatelji u građevinskom sektoru vezano za prosječan broj zaposlenih, neto plaće, vrijednost ugovorenih i izvršenih građevinskih radova na području FBiH, prema podacima iz Federalnog zavoda za statistiku izgled ovako: Prosječan broj zaposlenih u prošloj godini je bio 24.975 a broj zaposlenih na području Tuzlanskog kantona iznosio je 5009 zaposlenih sa neto plaćom od 464,17 KM. U 12. mjesecu 2011. godine bilo je 24.837 zaposlenih a prosječna plaća u svim sektorima iznosila je 737,88 KM. U 1. mjesecu 2012. godine, zabilježeno je 22.768 zaposlenih sa prosječnom plaćom u svim sektorima od 735,44 KM.

su u pitanju konkretne mjere Vlade, mi smo i po tom pitanju bili na raspolaganju, više puta smo inicirali rasprave o raznim aktuelnim problemima iz oblasti građevinarstva i industrije građevinskog materijala. Isticali smo da je ova ekonomska situacija prvo pogodila građevinske kompanije posebno one koje se bave profesionalnom djelatnošću. Čim nema gradnje, smanjuju se potrebe za investiranjem, zapošljavanjem i praktično se direktno utiče na status privrednog subjekta, dolazi do smanjenja broja zaposlenih radnika. Ono što predstavlja veliki problem i što smo također veoma često isticali, jeste to što se na neki način vlade nisu uključile u rješavanje kapitala. Mi smo često govorili kako imamo najskuplji kapital u Evropi, banke to smatraju perifernim stvarima, izvlači se dobar dio novca i što ostan, oстане. Smatramo da se ne poštuju zakonske bankovne odredbe o reinvestiraju. To se sve radi na jedan

Vrijednost ugovorenih i izvršenih građevinskih radova za 1/2012 iznosi 231.631.000, realizacija je 14,2% od toga na zgrade otpada 60,9%, a od ovog procenta na novogradnju 29,5%, te na ostale građevine 49,1% (objekti niskogradnje i ostalo). Podatak za 4. mjesec ove godine ukazuje na prosječan broj zaposlenih od 22.604 sa prosječnom neto plaćom od 519,50 KM. Vrijednost ugovorenih i izvršenih građevinskih radova iznosila je u ovom mjesecu 372.715.000, sa realizacijom od 41,6%, od čega na zgrade otpada 45,9%, a od tog procenta na novogradnju otpada 31,3%, te na ostale građevine 54,10%. Kada su u pitanju ekonomski pokazatelji vezani za navedeni sektor u sedmom mjesecu 2012. godine, prosječan broj zaposlenih je 22.700 sa prosječnom neto plaćom od 531,24 KM. Vrijednost ugovorenih i izvršenih građevinskih radova bila je 563.829.000, realizacija 59,8%, od toga na zgrade otpada 43,2%, od čega na novogradnju 31,8%, a na ostale građevine 56,8%.

D.K.

Ovoren novi proizvodni pogon...

NOVIH 20 RADNIKA U "IZAZOVU"

- "Sve bosansko osim kredita"-

"Ponosni smo što je proizvod koji izađe iz "Izazova" 100% bosanski proizvod, od trupca do gotovog proizvoda. Tu mislimo na dizajn, ljude, pamet. Sve je bosansko osim kredita. Ovo je jedan od prvih projekata koji je realiziran uz pomoć sredstava turske kreditne linije koja pomaže održivi povratak i zapošljavanje povratnika u cijeloj BiH. Ponosni smo i na to što smo otvorili 20 novih radnih mjesta. Ovdje se radi o proširenoj proizvodnji. Uspjeli smo zadržati tri linije proizvodnje namještaja: namještaj od punog drveta, tapaciranog i namještaja od iverice", izjavio Esad Jakubović vlasnik "Izazova" na svečanom otvaranju novog proizvodnog pogona Fabrike namještaja "Izazov"

ulaganje u ljudske resurse stalnim usavršavanjem uposlenih, uvođenje u nove tehnologije, primjena najsavremenijih uređaja za finalnu obradu drveta. "Mi smo već ranije istakli našu opredjeljenost ka usmjerenom razvoju. Pratimo zbivanja, borimo se sa teškom situacijom, trudimo se dati maksimalan doprinos razvoju firme, posvećeni smo profesionalizmu, kvalitetnom proizvodu, zadovoljenju potrebe naših kupaca. Raduje nas razvoj našeg kolektiva, pratimo svjetske trendove, širimo proizvodnju, edukovali smo nove radnike, nabavili nove mašine, instalirali smo ih u novu proizvodnu halu površine oko 4000 kvadratnih metara, primili nove radnike. Ovaj savremeni objekat je sagrađen prije

namještaja "Izazov" u Gornjoj Kalesiji prisustvovao je i Rasim Omerović načelnik Općine Kalesija: „Sa ovim objektom „Izazov" dobija još veću snagu i mogućnost još veće proizvodnje, kako za bosansko tako i za svjetsko tržište. Sigurno i Kalesija dobija sa ovim otvaranje novih radnih mjesta. Kalesija postaje jača, snažnija, te je ovo podsticaj drugim privrednicima da dođu u Kalesiju, da vide da se tu može živjeti, raditi i od svog rada zarađivati", izjavio je na svečanosti načelnik Omerović. Uz brojne goste i privrednike svečanosti je prisustvovao i Adil Osmanović federalni ministar za povratak: „Kao resorni ministar pokušavam potaknuti privatni kapital da se uključi u rješavanje

u Gornjoj Kalesiji. Bila je ovo prilika i za osvrt na početke formiranja danas jake i priznate firme. Bilo je izazov krenuti u tu avanturu pa je iz kompletne situacije u kojoj je firma nastala i došlo do naziva "Izazov". Danas "Izazov" otvara nova radna mjesta, nove prodajne objekte, danas je "Izazov" značajan privredni subjekat iz oblasti drvne industrije, danas "Izazov" izvozi svoje proizvode u zemlje regiona, te u Holandiju, Veliku Britaniju. Potvrda kvaliteta proizvoda "Izazov" leži u izvanrednim rezultatima na najprestižnijim sajamskim manifestacijama u regionu i Evropi. Fabrike namještaja "Izazov" Kalesija karakteriše konstantno ulaganje u razvoj preduzeća, modernizacija,

svoga iz vlastitih sredstava, uz kreditnu pomoć Turkish Ziraat banke od milion i 200 hiljada KM, koja je znala prepoznati ovaj naš značajan iskorak. A koliko je značajan u današnje vrijeme, govori i činjenica da je ukupna vrijednost objekta 4 miliona KM. Danas kada podvučemo crtu i ako ne računamo prodajni objekat koji smo u decembru prošle godine otvorili u Miladijama, onda se naša ulaganja za ovu i prošlu godinu mogu zaokružiti na oko 5 miliona KM", izjavio je Esad Jakubović vlasnik firme "Izazov" doo Kalesija. Svečanom otvaranju novog proizvodnog pogona Fabrike

nagomilanih problema kada su u pitanju povratnici, kako na prostoru entiteta Republike Srpske, tako i Federacije BiH. Povratnici danas osjećaju pritisak siromaštva, odnosno nemogućnost zapošljavanja u javna preduzeća, općinske administracije i onda privredni subjekti mogu tu značajno da utiču u rješavanju tog problema", izjavio je ministar Osmanović. Svečanost otvaranja novog proizvodnog pogona Fabrike namještaja "Izazov" u Gornjoj Kalesiji prisustvovao je i Edin Ramić savjetnik Bakira Izetbegovića, člana Predsjedništva BiH.

D.K.

SALON NAMJEŠTAJA IZAZOV

WWW.IZAZOV.BA

IZAZOV

Novosti iz firmi članica Komore....

KONZORCIJ SREBRENIČKIH FIRMI GRADI NOVU OPĆINSKU ZGRADU U SREBRENIKU

Načelnik općine Srebrenik Mehmed Bajrektarević i direktor firme "Herceg" d.o.o. Srebrenik Ramiz Karić, koji je nastupio u ime konzorcija srebreničkih firmi, koji pored nosioca posla firme Herceg čine firme: Gromeks, ITK Musić, Hidromont, Elvik i Hinel, potpisali suugovor o izvođenju radova na izgradnji nove zgrade za općinske organe uprave u Srebreniku. Navedenom potpisivanju prisustvovao je predsjedavajući OV-a Srebrenik Ibrahim Zukić, šefovi općinskih službi i savjetnici načelnika Bajrektarevića te brojni predstavnici medija. **"Nakon što je Federalna vlada prihvatila zaduženje FBiH od 2,6 miliona dolara po Sporazumu o kreditu Saudijskog fonda, projekt izgradnje zgrade za općinske organe uprave u Srebreniku došao je u završnu fazu tj. danas smo potpisali Ugovor sa firmom "Herceg" d.o.o. Srebrenik, predstavnikom konzorcija srebreničkih firmi, koji je ponudio najbolje uslove na međunarodnom tenderu"**, istakao je u izjavi za medije načelnik Bajrektarević. On je dodao da je kredit sa rokom otplate od 25 godina, uz grejs period od pet godina i kamatnu stopu od jedan posto na godišnjem nivou. Kredit će se vraćati u dvije rate godišnje i to 15. februara i 15. avgusta svake godine otplatnog roka, s tim da se iz ovih sredstava ne mogu plaćati carine, porezi i druge dadžbine. Izgradnjom nove zgrade konačno će se riješiti višegodišnji nedostatak adekvatnog prostora za općinske službe koje su sada smještene u neuslovnim prostorima na više različitih lokacija u gradu Srebreniku. Također, realizacija ovog projekta omogućit će da se organi uprave u Srebreniku smjeste na jednom mjestu radi njihovog efikasnijeg rada, a predviđeni rok završetka gradnje je od 1,5 do 2 godine dana. Inače, zgrada organa uprave općine Srebrenik je projektovana kao slobodno-stojeća zgrada okvirnih

dimenzija 50 x 12 m, spratnosti podrum + prizemlje + 3 etaže, sa krovnom etažom koja uključuje prohodni ravni krov. U podrumskom dijelu objekta obezbijeđeno je deset garažnih mjesta, prostor za arhivu, prostor za klima komoru, agregat i kotlovnicu. Na istoj etaži je projektovano dvonamjensko sklonište, odnosno zaklon, u kojem se predviđaju prostori ostave. Ulazi u objekt su razdvojeni za zaposlene i za građanstvo, čije se komuniciranje sa zaposlenima odvija preko moderne šalter sale u prizemlju objekta. U prizemlju objekta će se nalaziti višenamjenska sala koja će se koristiti za sastanke Općinskog vijeća odn. za vjenčanja, savremeni informacijski centar, tri sprata sa kancelarijama za sve općinske službe te prostorno znatno manjeg četvrtog sprata i restorana na krovnoj terasi. Ukupna korisna površina je oko 2400 m². Vertikalna komunikacija je omogućena dvokrakim stepeništem i liftom, koji zadovoljava potrebe invalidnih lica. **"Konzorcij srebreničkih firmi, koji je na međunarodnom tenderu ponudio najbolje uslove, je sposoban uspješno izvesti sve građevinske i građevinsko-zanatske radove te privedi kraju i ovaj projekat. U dijelu uređenja i opremanja građevinskog zemljišta na kojem se izvodi objekt predmetne zgrade, neophodno je izvesti i pristupne puteve, kako bi se omogućio kvalitetan prilaz iz područja gradskog centra, kao i veza sa magistralnom i regionalnim cestama. U tu svrhu je predviđena i rekonstrukcija pristupnih puteva prema obezbijeđenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji. U svrhu obezbijeđenja priključka predmetne zgrade na centralnu gradsku kotlovnicu, urađen je projekt toplovođa koji je uglavnom trasiran naprijed navedenim pristupnim ulicama"**, istakao je Karić Ramiz.

OTVOREN NOVI PROIZVODNI POGON U FABRICI MENPROM

U prisustvu brojnih zvanica je svečano otvoren novi proizvodni pogon konzerviranih mesnih prerađevina Mesne industrije Menprom d.o.o. Gornja Tuzla. Ukupna vrijednost investicije iznosi više od četiri miliona konvertibilnih maraka. Finansiranje nove investicije obezbijeđeno je većinom iz vlastitih sredstava kompanije, a dio je obezbijeđen iz kreditnih sredstava. Riječ je o pogonu sa najsavremenijom tehnologijom površine 2000 metara kvadratnih, čijom izgradnjom i puštanjem u rad su stvoreni uslovi za proširenje proizvodnog asortimana i ulazak Mesne industrije Menprom na tržište konzervirane hrane. Prisutnim zvanicama obratili su se Mensur Alić, vlasnik i direktor kompanije Menprom d.o.o. i Jasmin Imamović, načelnik opštine Tuzla, a nakon toga su svečano otvorili novi pogon. U sklopu novog pogona, planirane su dvije nove proizvodne linije: linija u limenoj ambalaži i linija u aluminijskim posudama. Asortiman konzerviranih mesnih prerađevina će biti dio postojećih Menprom brendova „Pollo“ i „Premi“, a obuhvatat će gotova jela (gulaš, preliv za tjesteninu, ragu), zatim mesne doručke i paštete, izvijestio je portal tuzlarje. Vrhunska tehnologija koja se koristi u novosagrađenom pogonu jedna je od najsavremenijih takve vrste, te omogućava maksimalnu standardizaciju i kvalitetu proizvoda. Svi proizvodi će zadovoljavati standarde kvaliteta ISO 22 000.2005, halal standard i bit će proizvedeni uz primjenu HACCP principa, kao najvećih standarda kvaliteta proizvodnje u prehrambenoj industriji, uz posebnu pažnju i po jedinstvenim recepturama. Novi proizvodni pogon ima kapacitet proizvodnje 24 000 limenki i 40 000 aluminijskih posuda u jednoj radnoj smjeni. Probna proizvodnja planirana je za narednih 30 dana, a prvi konzervirani proizvodi Mesne industrije Menprom kupcima na domaćem i stranom tržištu biće dostupni početkom 2013.godine. Bitno je napomenuti da će u novim proizvodnim pogonima biti zaposleno 20 radnika, koji će se pridružiti dinamičnom timu od blizu 100 zaposlenika industrije Menprom. Ovom investicijom Menprom nastavlja misiju osvajanja povjerenja kupaca pružanjem visokokvalitetnih proizvoda vrhunskog ukusa, čiju uspješnost potvrđuju nagrade i plakete te prepoznatljivost brendova u BiH i šire.

PIVARA TUZLA NIŽE USPJEHE

Tuzlanska pivara je jedna od rijetkih bosanskohercegovačkih kompanija koje već na kraju trećega kvartala mogu 2012. godinu proglasiti izuzetno uspješnom. Povećanje proizvodnje i prodaje, uvođenje novih proizvoda, te značajno povećanje izvoza u zemlje Evropske unije, rezultati su koje je Menadžment Pivare Tuzla postavio kao svoj visoki cilj, koji se ozbiljnim i odgovornim poslovanjem već realizirao. Obnavljanje i puštanje u rad Pivnice Taverna bio je također izvrstan poslovni potez, a početkom decembra iz Pivare su stigle i nove dobre vijesti – otpočeo je izvoz Premium Radler Lemon-a u Sloveniju i to u najveći trgovački centar u ovoj zemlji, francuski lanac tržišnih centara Leclerc. **„Još jedna zemlja Evropske unije izvozi naše proizvode, time smo dokazali da je kvalitet na prvom mjestu. Ovim uspješnim poduhvatom Pivara Tuzla nastavila je sprovesti svoju strategiju baziranu na održavanju izuzetnoga kvaliteta proizvoda i planskog osvajanja novih tržišta, što se pokazuje ispravnim, jer tržište prepoznaje kvalitet i naši proizvodi sve su prisutniji na policama najuglednijih evropskih i regionalnih trgovinskih lanaca“**, istakao je Hariz Altumbabić, direktor sektora za marketing i robni promet u Pivari Tuzla, te dodao da se vode i uspješni pregovori oko izvoza sokova Panonska Ledena u limenci od 0,5 l, izvještava bmg. Upravo je kao dio te strategije planirano da se kvalitetom i pojačanom prisutnošću, zadovolje zahtjevi izbirljivog domaćeg tržišta, te tradicionalno kvalitetni proizvodi Pivare Tuzla, ponovno vrate na tržišta u zemljama Regiona. Uspješan povratak na bosanskohercegovačko tržište u protekle dvije godine potvrdio je da konzumenti prepoznaju kvalitet proizvoda Pivare Tuzla, te da ipak, pažnju posvećuju kvalitetnim domaćim proizvodima, jer je takav odnos jedini put prevazilaženja ekonomske krize.

UKUPNA VRIJEDNOST IZVOZA ZA SVIH PET FABRIKA VIŠA OD 50 MILIONA EURA

Direktor preduzeća CIMOS TMD Ai d.o.o. Gradačac Fadil Novalić izjavio je za agenciju Onasa da je zadovoljan poslovanjem preduzeća u prvih deset mjeseci 2012. godine, jer je CIMOS TMD Ai Gradačac uspio da se „održ

u ovom kriznom vremenu u odnosu na konkurenciju“. **„Naša fabrika, odnosno naše fabrike kojih u Bosni i Hercegovini ima pet, izvozi kompletnu produkciju i sve završava kod poznatih svjetskih proizvođača gdje god da imaju svoje fabrike, ali to je uglavnom tržište Evropske unije. Ukupna vrijednost našeg izvoza u ovoj godini za svih pet fabrika je nešto viša od 50 miliona eura“**, kazao je Novalić. Naglasio je da je svjetska ekonomska kriza koja je nastala 2008. godine uticala na poslovanje preduzeća CIMOS TMD Ai d.o.o. Gradačac. **„Poznato je da je u tom periodu došlo do sloma finansijskih tržišta, a sve to je rezultiralo dramatičnim padom potrošnje, a po najviše u potrošnji luksuznih roba, u šta spadaju i automobili“**, pojasnio je Novalić. Prema njegovim riječima, tadašnji pad izvoza „bio je nepodnošljivih 38 posto“. **„U godinama koje su došle iza toga dogodilo se postepeni oporavak, odnosno pesimizam je zamijenio umjereni optimizam, tako da je 2011. bila relativno dobra. Samim tim smo pomislili da će 2012. godina biti dobra za poslovanje, ali sada vidimo da su i dalje na sceni problemi sa održanjem poslovanja. Mislili smo da ćemo u 2012. godini dostići rezultat koji smo imali u predkriznom vremenu, ali to se nije dogodilo“**, rekao je Novalić i dodao da je u odnosu na prošlu godinu zabilježen pad izvoza od 18 posto.

FIRMA „PIEMONTE“ TUZLA OTVORILA NOVI OBJEKAT

Na Sjenjaku u Tuzli je otvoren novi prodajni objekat firme „Piemonte“ Tuzla. Još jedna je to u lancu trgovina na području Tuzlanskog kantona. Inače, kako je za portal Volim Tuzlu izjavio Kasim Selimović vlasnik firme

„Piemonte“ Tuzla, riječ je o poslovnoj jedinici P-29 Sjenjak koja se nalazi na adresi Ismeta Mujezinovića br. 10 , blok E7. Nastavljen je pozitivni trend razvoja firme i povećanja broja zaposlenih. U novootvorenom objektu zaposlena su tri nova radnika.

GIKIL GLOBAL ISPAT KOKSNOJ INDUSTRIJI LUKAVAC URUČEN CERTIFIKAT ISO 9000:2008

U prostorijama kompanije Global Ispat koksna industrija Lukavac sredinom novembra je upriličena važna ceremonija. Naime, predstavnici oficijelne certifikacijske kuće iz Slovenije uručili su GIKIL-u certifikat ISO 9000:2008 kojem je prethodilo godinu dana rada na dokumentaciji sistema za kvalitet. Prema riječima Slobodana Primorca, menadžera za kvalitet Uprava ove kompanije još početkom januara 2012. godine donijela je odluku da okonča proces uspostave sistema za kvalitet koji je započeo još 2004. godine.

„Nakon donošenja ove odluke oformili smo odbor za kvalitet i

angažirali konsultantsku kuću IDEA Company iz Gračanice. Zatim smo po sektorima u kompaniji organizirali timove koji su uradili izvrstan posao“, objasnio je Primorac, te dodao da se proces certifikacije obavljao u dvije faze, od kojih je prva završena početkom septembra, a druga u oktobru. **„Sam postupak certifikacije za nas je bio jedan vid edukacije. Također, certifikat je i potvrda da naša kompanija radi u skladu sa svjetskim standardima, ali je i istovremeno obaveza za sve uposlenike GIKIL-a, a posebno menadžment da nastavi sa održavanjem i stalnim usavršavanjem ovog sistema“**, zaključio je Primorac. GIKIL već osam godina radi na unapređenju kvaliteta poslovanja, pa je tako i prva kompanija koja je nakon Japana implementirala TPM metodologiju i 2009. godine dobila i nagradu za Izvrsnost. Prema riječima Suada Dubravića, zamjenika generalnog direktora GIKIL-a, obzirom da ova kompanija preko 90% svojih proizvoda izvozi, dobijanje ISO certifikata je vrlo značajno jer inostrani kupci sa kojima GIKIL posluje, osim kvaliteta proizvoda traže i certifikaciju tog kvaliteta.

"Solana" dd Tuzla - Okolinska dozvola

OKOLINSKA DOZVOLA - JEDAN OD PUTEVA ULASKA BOSNE I HERCEGOVINE U EU

- "Solana" dd Tuzla organizator značajnog skupa - Fabrika soli ove godine obilježila 127 godina postojanja – Jedna od najstarijih fabrika u BiH – Potrebno izgraditi novo postrojenje za hemijsku pripremu vode – Potrebna ulaganja oko 10 miliona KM -

U "Solani" dd Tuzla upriličen je stručni skup o temi "Okolinska dozvola - jedan od puteva ulaska Bosni i Hercegovine u Evropsku Uniju". Pored domaćih zakona i evropskih ekoloških regulativa i duga tradicija proizvodnje soli, fabriku koja je ove godine obilježila 127 godina postojanja vodi ka putu zadovoljavanja okolinskih standarda koje propisuje Evropska unija. U Evropu se ne može bez onoga što ona traži. Među najvažnijim ciljevima "Solane" koja izvozi 85% svojih proizvoda, jeste svakako i dobijanje okolinske dozvole, odnosno podizanje ekološke svijesti na viši nivo. Ispunjavanjem uslova za dobijanje okolinske dozvole, ispunjavaju se i zadaci Bosne i Hercegovine na putu ka članstvu u Europskoj Uniji, rekao je na ovom skupu Izudin Kapetanović direktor "Solane" dd Tuzla.

"Solana je jedna od najstarijih fabrika u Bosni i Hercegovini, obilježavamo jedan veliki, značajni jubilej, i mi moramo toj tradiciji dati odgovore i konstantno se vraćati tradiciji. Samim tim, uvijek moramo biti i u trendu. Da je to tako, dokaz su brojni certifikati koje Solana posjeduje. Želimo obezbijediti i okolinsku dozvolu i podići nivo ekološke svijesti, želimo da svi u nama vide jednu modernu, evropsku kompaniju. Naravno, sve je to uvjetovano i onim što je zasnovano na našoj tradiciji ali istovremeno i standardima koji se nameću u Evropi. Imajući u vidu da mi veći dio svojih proizvoda izvozimo, negdje oko 85%, to je automatski i obaveza više. Mi smo i ranije, prilikom otvaranje nove, velike trafostanice, istakli da u cilju kontinuiteta revitalizacije "Solane", u cilju ostvarivanja zacrtanog puta, a on je 300 hiljada tona soli godišnje, stalno na umu imamo okolinske dozvole, od tretmana otpadnih voda pa dalje. Bez toga mi ne možemo naprijed, bez toga bi i naši do sada postignuti rezultati bili dovedeni u pitanje. To je jedan težak, dug ali ispravan put, i jedino nas taj put postavlja u poziciju konkurentnog proizvođača i ponuđača najkvalitetnije soli, po svim evropskim standardima i po svim ekološkim standardima.

Mi u "Solani" dd Tuzla planiramo naše naredne korake. Moramo izgraditi novo postrojenje za hemijsku pripremu vode i to je u našem kratkoročnom planu a koji je vezan za zacrtani plan o proizvodnji 300 hiljada tona soli godišnje. Moramo obezbijediti i ispoštovati sve dozvole, također, potrebno je u značajnoj mjeri unaprijediti i automatizirati proizvodnju, kako bi što manje otpada završavalo u kanalizacijama i u vodotocima", izjavio je direktor Kapetanović.

Kako bi postala ekološki prihvatljiva kompanija, prema

prvim procjenama, u "Solanu" dd Tuzla je potrebno ulaganje oko 10 miliona KM. Kako je istakao direktor Kapetanović na ovom skupu, menadžment "Solane" je uvjeren da će u relativno kratkom periodu ispuniti sve zacrtane planove, da ima sve potrebne uslove da odgovori najzahtjevnijim zadacima.

D.K.

Iz Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju

SJEDNICA ODBORA GRUPACIJE ZA MLIJEKO TK

- *Grupacija traži povećanje otkupnih cijena mlijeka – Drastično smanjenje proizvodnje i stočnog fonda -*

Od avgusta je Proizvodnja mlijeka na području Tuzlanskog kantona smanjena je, prema posljednjim podacima, od avgusta ove godine za 30%. Prema prognozama članova Grupacije za mlijeko pri Udruženju za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla, do proljeća naredne godine se očekuje novi pad proizvodnje. Niske otkupne cijene mlijeka, nedostatak kvalitetne stočne hrane uticao je i na smanjenje stočnog fonda. Proizvođači apeluju na odgovorne da pomognu ovu granu proizvodnje redovitom isplatom podsticaja, jer samo tako ona može opstati. O ovim pitanjima, problematici otkupa mlijeka i potrebama za 2013. godinu razgovarano je i na sjednici Odbora grupacije. Iz resornog kantonalnog ministarstva ističu da se ovoj grani pridaje veliki značaj. Kao uzrok pada proizvodnje ističu određene poremećaje na svjetskom tržištu ali i nedostatak kolektivnog otkupnog sistema, uz velike vremenske neprilike koje su stvorile velike probleme. I globalna recesija je uticala na usporavanje isplata

podsticaja pa navode da Vlada čini maksimalne napore da napravi dinamiku isplate sredstava. Postoji snažno opredjeljenje Vlade i resornog ministarstva da se pomogne ovoj industriji.

“Proizvodnja mlijeka iz dana u dan na području Tuzlanskog kantona opada, a broj muznih grla sve je manji. Proizvođači u ovoj branši zbog sušne godine imaju problema sa kvalitetom, ali i količinama mlijeka. Cijene mlijeka se nisu povećale, proizvodnja pada, a tek na kraju godine ćemo vidjeti gdje smo. Od avgusta do danas proizvodnja je pala za 30%. Pad se nastavlja, a do proljeća se predviđa novi pad od 40%. Uz sve ovo i niska otkupna cijena mlijeka mnoge navodi na razmišljanje da li ostati u proizvodnji. Farme se uništavaju, više nisu u pitanju ni podsticaji nego ljudi završavaju proizvodnju. Mljekarstvo je dugoročna proizvodnja ali u ovome ciklusu svaki proizvođač mlijeka gleda da je završi i izađe iz te djelatnosti. Mora shvatiti država da bez proizvodnje nema izlaska iz krize. Kada bi

shvatili da je od velikog značaja redovna isplata podsticaja, moglo bi se nešto i spasiti. Mi smo u Grupaciji našli stočnu hranu po prihvatljivim cijenama, sad samo čekamo da kantonalna Vlada uplati sredstva kako bi to mogli platiti”, izjavio je Mensur Mehmedović predsjednik Grupacije za mlijeko.

Predstavnici najvećeg otkuplivača mlijeka, Prerada i promet mlijeka Tuzla, navode da imaju potrebu za dodatnim količinama mlijeka, ali još uvijek nema naznaka da bi moglo doći do povećanja njegove cijene na šta domaći farmeri već dugo čekaju.

“Tuzlanska mljekara prati tržište i u skladu s tim će mijenjati cijenu mlijeka”, kazala je Devleta Pamukčić iz službe nabavke.

“Moramo imati kompletne mjere koje će poduzeti resorno ministarstvo kada su u pitanju subvencioniranje stočarske proizvodnje, subvencije po grlu, konkretno muznom grlu i kada je u pitanju proizvodnja stočne hrane. Proizvodnja stočne hrane angažuje najveće poljoprivredne površine kojima mi raspolažemo ali moramo obezbijediti i likvidnost proizvođača mlijeka da mogu finansirati tu proizvodnju stočne hrane”, izjavio je Suad Selimović sekretar Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla.

Na sjednici Grupacije za mlijeko pri Udruženju za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla je danas donesen zaključak da mljekari upute zvaničan zahtjev i traže da se cijena mlijeka sa 0,140 KM po jedinici mliječne masti poveća na 0,170KM. Tražit će i da se troškovi organizacije skupljanja mlijeka sa 4 povećaju na 5 feninga. S obzirom da je ugrožena proizvodnja mlijeka na području TK, Grupacija će zatražiti od kantonalnog, ali i Federalnog ministarstva da sve podsticaje prema programu koji su direktno ili indirektno vezani za proizvodnju mlijeka za 2012. godinu isplate do kraja godine.

D.K.

30
GODINA
TRADICIJE
1983-2013

HERCEG
PVC i Al prozori i vrata
www.dooherceg.com

TROCAL

KÖMMERLING

Štedimo energiju,
čuvajmo okolinu!

ECOS i USAID organizovali radionice....

FSC COC STANDARD I CE OZNAČAVANJE

- *Besplatne radionice za privrednike iz drvne i metaloprerađivačke industrije -*

Institut za edukaciju Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine u suradnji sa USAID-Sida FIRMA projektom organizirali su besplatne radionice za privrednike iz drvne i metaloprerađivačke industrije na temu FSC CoC standard i CE označavanje. Radionice za FSC CoC standard za drvenu industriju su održane u Tuzli, Sarajevu i Vitezu. Radionice za CE označavanje za drvenu industriju su održane u Tuzli, Banja Luci i Sarajevu dok su radionice za CE označavanje za metaloprerađivačku industriju su održane u Mostaru, Banja Luci i Tuzli. Ciljevi obuke na ovim radionicama jeste da učesnici radionica putem teoretskog izlaganja i praktičnih "studija slučaja" razumiju osnovne činjenice koje se tiču legislative relevantne za proizvode iz sektora koje podržava USAID-Sida FIRMA projekat (laka metalna i drvna industrija) i načine demonstracije usklađenosti proizvoda kako bi isti bili prihvaćeni na unutrašnjem tržištu EU, te drugim nacionalnim i regionalnim tržištima koje prihvataju iste principe. Seminarima su obuhvaćene sljedeće teme: CE označavanje: • Pregled sistema "sigurnosti proizvoda" u EU uključujući načine uspostavljanja i demonstriranja usklađenosti sa zahtjevima relevantnim za proizvode, • Industrijski proizvodi lake metalne i drvne industrije čija je sigurnost regulisana direktivama novog pristupa (CE označavanje), • Proizvodi iz relevantnih sektora čija je sigurnost regulisana direktivom o općoj sigurnosti proizvoda. FSC CoC (Chain of Custody) predstavlja trag informacija o proizvodu od šume do kupca, uključujući sve faze procesiranja, transformacije, proizvodnje i distribucije gdje dalja prerada uključuje promjenu vlasništva. Za certifikaciju FSC CoC treba obezbijediti dokaz sljedivosti FSC količina od ulaza do izlaza kroz tačne i pouzdane informacije o količinama materijala koje se kupuju, proizvode i prodaju, upravljanje kritičnim

kontrolnim tačkama (identifikacija, segregacija - odvajanje i dokumentacija) i odgovarajući trening i nadzor nad osobljem. Predavanja na radionicama su bila usklađena sa potrebama prijavljenim preduzećima i specifičnostima njihovih proizvoda kako bi se što bolje odgovorilo stvarnim potrebama firmi u oblasti FSC CoC standardizacije i CE označavanja. Takođe, radionice će biti interaktivnog karaktera, što znači da učesnici postavljaju pitanja i aktivno učestvuju u prezentacijama "studija slučaja" i primjerima relevantnim za vlastite proizvode. Svim polaznicima radionica je uručen certifikat o prisustvovanju. Radionice su vodili renomirani bosansko - hercegovački stručnjaci za certificiranje priznati od strane poslovne zajednice, g-din Zoran Gackić (FSC CoC i CE označavanje za drvenu industriju) i g-din Seid Jažić (CE označavanje za metalnu industriju).

NLB BANKA OBILJEŽILA SVJETSKI DAN ŠTEDNJE

NLB Banka d.d., Tuzla je prigodnim aktivnostima obilježila 31. oktobar, Svjetski dan štednje. Ovaj dan Banka tradicionalno posvećuje mlađoj populaciji u cilju izgradnje i očuvanja svijesti o značaju štednje. Kako je doprinos lokalnoj zajednici jedno od poslovnih opredjeljenja Banke, organizovane su posjete djece obdaništa i osnovnih škola u većim poslovnim centrima Banke. Za djecu Banke je pripremila interesantne prezentacije na temu značaja štednje uz promociju svojih štednih proizvoda

budućnost Vaše djece!" Uz ovaj proizvod, NLB Banka ima veoma raznovrstan asortiman štednih proizvoda prilagođenih specifičnim potrebama i mogućnostima svojih klijenata - namjenski i nenamjenski oročena štednja, otvorena, rentna, slobodna i junior štednja. Direktor Centra retail NLB Banke, Ademir Salkić je za portal eKapija.ba

istakao: **"Da su građani svjesni značaja štednje dokazuju i činjenica da u NLB Banci sa 30.09.2012. godine štednja iznosi 321,04 miliona KM, što je u odnosu na isti period prošle godine, povećanje u iznosu od 14,5 miliona KM, odnosno 4,7%. Kontinuiran rast štednje u posljednjih nekoliko godina, potvrda je dobre politike Banke ali i povjerenja građana u njenu stabilnost. Na Svjetski dan štednje odlučili smo posvetiti naše vrijeme najmlađima i na interesantan način ih educirati o značaju štednje, ali i još jednom potvrditi da smo društveno odgovorna institucija, koja afirmiše različite kulturne i društvene vrijednosti lokalne zajednice u kojoj poslujemo. Razlozi za štednju u NLB Banci su prije svega stabilnost Banke, koja ima kontinuitet bankarstva dugog više od deset decenija i spada u vodeće finansijske institucije u Federaciji BiH, zatim kontinuiran rast štednje u zadnjih nekoliko godina, veoma raznovrstan asortiman štednih proizvoda, kao i konkurentne kamatne stope. Takođe, Banka je i članica programa osiguranja depozita, pri čemu štedne uloge klijenata dodatno osigurava Agencija za osiguranje depozita."**

i pripremila prigodne poklone. Obilježavanje Svjetskog dana štednje je nastavak kontinuiranih aktivnosti Banke na izgradnji svijesti o značaju štednje. Tome u prilog govori i činjenica da je krajem septembra 2012. godine Banka obilježila NLB Dan i tom prilikom je promovisan vrlo atraktivan proizvod "NLB Postepena štednja", sa posebnim naglaskom na brigu za budućnost djece svojih klijenata, pa je shodno s tim i osmišljen slogan "NLB Postepena štednja - Briga za

D.K.

Predstavljen Windows 8...

"IMEL - POSLOVNA KONFERENCIJA 2012"

- Organizator i domaćin konferencije firma „Imel“ Lukavac -

U Lukavcu je održana tradicionalna poslovna konferencija privrednika posvećena novinama u informacionim tehnologijama. Organizator i domaćin konferencije firma Imel Lukavac predstavila je novosti Imel Biznis informacionog sistema. Uvaženi partneri i regionalni distributeri IT opreme predstavnici Kim Tec-a prezentirali su online trgovinu a također je bilo

riječi i o dugo očekivanom Microsoft operativnom sistemu - Windows 8 o kome su govorili predstavnici M SAN grupa. Na konferenciji je bilo više od 250 prisutnih gostiju od čega više od 150 vodećih kompanija iz BiH i regiona te predstavnika vladinog sektora. Imel je predstavio novine u informacionom sistemu ImelBIS ERP. Ono čime se posebno može pohvaliti firma Imel ove godine su dva nova softverska rješenja i to Imel DMS- Document Management system i Evidencija radnog vremena sa kontrolom pristupa. Konsultant Sadina Šabanović predstavila je DMS sistem za upravljanje dokumentima. Sistem omogućava praćenje dokumenata kroz „Životni vijek“ a nastao je kao rezultat potreba organizacije za povećanjem efikasnosti i produktivnosti. Koristeći DMS dolazi se do uštede vremena i novca, bolje saradnje između procesnih timova i organizacionih cjelina i boljim upravljanjem elektronskim i fizičkim prostorom. Zahvaljujući DMS sistemu moguće je izvršiti pretvaranje papirne dokumentacije u elektronski oblik koji obezbjeđuje integritet, dostupnost i tačnost.

Drugo, ali ne manje važno softversko rješenje Evidencija radnog vremena sa kontrolom pristupa predstavlja multifunkcionalnu aplikaciju sa nizom izvještaja za različite potrebe korisnika. Kada se kaže "kontrola pristupa" prvo na šta se pomisli je uređaj sa karticama, međutim, kada koristimo samo uređaj bez aplikacije imamo sirove podatke koje je potrebno doradivati kako bi imali svoju upotrebnu vrijednost. Rješenje pored evidentiranja ulaza i izlaza zaposlenika, trećih lica i gostiju omogućava pripremu podataka za obračun plaća, analizu prekovremenih sati, sati godišnjeg odmora, bolovanja što uveliko olakšava i ubrzava rad. Još jedan od ciljeva ovog sistema jeste da se adekvatnom preraspodjelom radnog vremena postiže apsolutno tačna evidencija kako zaposlenici ne bi bili oštećeni izjavio je konsultant Mirza Nurkić. Navedena softverska rješenja moguće je koristiti samostalno kao odvojene aplikacije ali i integrisane u sistemu ImelBisa. Anita Lacmanović, predstavnica MSAN grupacije lidera u distribuciji IT opreme u jugoistočnoj evropi govorila je o prednosti online poslovanja i trendovima u 2013.

godini. Posebnu pažnju je posvetila novom rješenju i zajedničkom projektu IMEL-a i Msan grupacije koji korisnicima omogućava jednostavno i brzo naručivanje računarske opreme i tehnike u samo nekoliko koraka. Dalje je istaknuto da se novom online trgovinom potrošačima olakšava izbor i sama kupovina jer više nema potrebe da se energija troši na obilazak raznih lokacija i gradova kako bi se pronašao traženi proizvod nego da se sve nalazi na jednom mjestu i da svaka narudžba putem IMEL SHOP-a dolazi na vrata kupca u roku od 24 sata bez dodatnih skrivenih troškova. Microsoft je u svom izlaganju prisutnim predstavio dugo očekivani operativni sistem Windows 8. Pored samih funkcionalnosti koje su prikazane prisutni su mogli i na licu mjesta da probaju nove inovativne tehnologije. Gđica Hadžiabdić iz kancelarije Microsofta BiH se dotakla i nove ere i trendova koji nam dolaze u narednom periodu koji će nesumljivo promijeniti dosadašnje razmišljanje kada je u pitanju pristup IT tehnologijama.

Licenciranje Microsoft proizvoda ...

BBS I MICROSOFT PREDSTAVILI MICROSOFT DYNAMICS NAV

-Softversko rješenje za poslovne korisnike i preporuke za ispravno licenciranje Microsoft proizvoda-

Microsoft Dynamics™ NAV

U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla je BBS d.o.o. Sarajevo, u saradnji s uredom Microsoft-a BiH, organizirao prezentaciju softverskog rješenja Microsoft Dynamics NAV te iznio preporuke za ispravnu legalizaciju softvera odnosno licenciranje Microsoft proizvoda. Učesnici skupa su imali priliku čuti sve o pomenutoj programskoj aplikaciji, iskustvima pri implementaciji u Bosni i Hercegovini te mogućnostima kako ovi alati mogu pozitivno uticati na poslovanje preduzeća. Elma Crljenica, vođa softverske službe u firmi BBS d.o.o., koja je i otvorila ovaj skup, za ovu priliku je izjavila: **„Drago nam je da smo bili u prilici svojim potencijalnim klijentima predstaviti svjetski prepoznatljivo rješenje za upravljanje preduzećem – Microsoft Dynamics NAV, te podijeliti naša iskustva iz implementacija dosadašnjih projekata u Bosni i Hercegovini. Ovo je bila izuzetna prilika direktno s direktorima preduzeća, voditeljima finansija, prodaje, službi marketinga ili informatike, razgovarati o njihovim zahtjevima i mogućnostima ponuđenog rješenja. Iskoristili smo priliku da prisutnima damo i bitne preporuke u pogledu trenutno aktuelne legalizacije softvera u kompanijama, s posebnim naglaskom na ispravno licenciranje Microsoft proizvoda. Našim postojećim i budućim klijentima stojimo na raspolaganju u daljem periodu, vjerujući da ćemo ostvariti saradnju po novim projektima.“**

Na prezentaciji je predstavljen Microsoft Dynamics NAV (ranije poznat pod imenom Navision). Microsoft Dynamics NAV je poslovna aplikacija razvijana od strane Microsoft-a i spada u Enterprise Resource Planning (ERP) kategoriju proizvoda. Samo ime govori da je osnovna zadaća aplikacije da brine, optimizira i upravlja svim poslovnim procesima i resursima koje u određenom poslovnom subjektu možete susresti. Microsoft Dynamics NAV automatizira poslovne procese te omogućava učinkovitu razmjenu potrebnih informacija vezanih uz finansije, proizvodnju, lanac opskrbe, prodaju,

odnose s korisnicima, ljudske resurse, servis itd., kako bi se poslovanje učinilo maksimalno efikasnim. Pored BBS konsultanata, predavačica na konferenciji je bila je i Lejla Hadžiabdić, predstavnica Microsofta BiH, koja je za ovu priliku izjavila: **„Microsoft pozdravlja ovakve inicijative naših partnera u BiH, da predstavnicima bosansko-hercegovačkih kompanija predstave različite**

modele licenciranja, kako bi saznali koja je od ponuđenih opcija optimalna za njihovo poslovanje. Jako smo zadovoljni što pored samog licenciranja, odnosno legalizacije softvera, postoji i interes naših privrednika za poslovnim aplikacijama, poput Microsoft Dynamics NAV, koje njihovo poslovanje može učiniti bržim i produktivnijim, te ponuditi adekvatna informacije za donošenje pravih odluka ali i proaktivno tržišno djelovanje.“

Zakonom o autorskim i srodnim pravima u BiH je jasno zaštićen softver, odnosno kompjuterski program. Korisnici se mogu legalizirati kupovinom ili iznajmljivanjem licence i na taj način steći prava korištenja predmetnog softvera. U samom procesu legalizacije jako je bitno i odabrati pouzdanog ovlaštenog partnera koji će pomoći da se legalizacija softvera provede na ispravan način.

Prezentacija u Komori...

"BENCHMARKING SISTEM"

- *Prezentaciju organizovali Komora i firma „Limitless“ doo Tuzla – Projekat počeo u aprilu prošle godine – Finansijska podrška Udruženja poslovnih savjetnika u BiH "LESPnet" Sarajevo i Ministarstva vanjskih poslova Norveške -*

U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla upriličena je prezentacija pod nazivom Benchmarking sistem. Prezentaciju je organizovala Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa firmom „Limitless“ doo Tuzla. Benchmarking predstavlja istraživanje najboljih industrijskih praksi koje vode ka superiornim dostignućima i savremeni je metod za ocjenu kvaliteta poslovanja firme. Kako je na ovom skupu istakao Edin Salihbašić licencirani konsultant za Benchmarking sistem, Benchmarking podrazumjeva ispitivanje konkurentnosti preduzeća poredeći ga sa konkurencijom u svijetu. To je strateški alat pomoću kojeg se postiže proces unapređenja poslovanja. Trendovi i prakse upravljanja od strane top menadžmenta u posljednjih par godina nam potvrđuju da je benchmarking najznačajniji strateški alat za upravljanje u svijetu. Benchmarking sistem za firme u BiH nudi trenutno najsavremeniji i najbolji pregled snaga i slabosti kompanija i dokazan je način podrške za unapređenje poslovne performanse.

"Zahvaljujući Udruženju poslovnih savjetnika u BiH "LESPnet" Sarajevo i Ministarstvu vanjskih poslova Norveške i njihovoj finansijskoj podršci, u aprilu prošle godine je implementiran ovaj sistem. Licencu smo dobili od njemačkog Instituta Fraunhofer iz Berlina. Riječ je o jednom od najvećih razvojnih instituta u Evropi. Projekt će omogućiti domaćim malim i srednjim preduzećima (MPS) međunarodno uspoređivanje poslovne performanse sa cca 20.000 MSP iz 20 zemalja, kao i ocjenu konkurentnosti bosanskohercegovačkog sektora MSP. Projekt je obezbjedio pristup međunarodnoj bazi podataka MSP za 200 domaćih kompanija, obuku i licenciranje domaćih konsultanata za korištenje međunarodne baze podataka MSP, te kreiranje nacionalnog bechmarking izvještaja za MSP. Benchmarking sistem za MSP u BiH predstavlja alat za dijagnosticiranje konkurentne pozicije pojedinog MSP preduzeća kao i sektora MSP u cjelini. Baziran je na Benchmarking indeks bazi podataka

za unapređenje konkurentnosti a na svojstven način koristi metodologiju Balance Score Card-a. MSP uz pomoć licenciranog konsultanta, putem web stranice Udruženja poslovnih savjetnika u BiH "LESPnet", pristupa Benchmarking indeks bazi podataka, odabire uzorak kompanija sa kojima se želi usporediti i popunjava tražene informacije, što rezultira automatskim kreiranjem izvještaja koji pokriva aspekt finansija, kupaca, ljudskih resursa, procesa, itd.", izjavio je Edin Salihbašić licencirani konsultant za Benchmarking sistem.

Kako je istakao na prezentaciji u Komori, ovakav izvještaj će MSP i konsultantu obezbjediti osnovu za kompletiranje strateškog pregleda kompanije, koji bi se trebao koristiti kao podrška/osnova prilikom određivanja poslovnih ciljeva, razvijanja i ocjenjivanja poslovnih strategija te određivanja prioritetnih poslovnih akcija i aktivnosti. Sa aspekta MSP ovaj proces trebao bi biti posmatran kao kontinuirani proces razvoja i unapređenja poslovnih performansi i kao takav bi se trebao praktimirati jednom godišnje.

Benchmarking kao sistemski pristup upoređivanja

rezultata i identificiranja i implementiranja najbolje prakse radi unapređenja poslovne performanse, razvijen je kasnih 1970-ih. Kompanija Xerox koristila je benchmarking metod u analizi svojih proizvodnih troškova radi poređenja istih sa prodajnim cijenama svojih konkurenata. Glavni fokus se pomjerio prema procesima za razliku od samog upoređivanja rezultata i proizvoda. Tokom 1980-ih menadžeri su shvatili da mogu više naučiti od organizacija iz drugih sektora. Današnje kompanije, koje žele da ostvare certifikaciju prema QS 9000 normama, moraju demonstrirati benchmarking aktivnosti. Model Menadžerske odličnosti (The Management Excellence Model) evropske Fondacije za upravljanje kvalitetom (EFQM) zahtjeva benchmarking kao jedan od elemenata ostvarivanja viših/boljih rezultata.

D.K.

Dvodnevni trening u Goraždu...

"PISANJE PROJEKATA ZA FONDVE EU"

- Organizator Privredna komora Bosansko-podrinjskog kantona -

Cilj dvodnevnog treninga je jačanje ljudskih kapaciteta za pisanje projekata za programe EU. Predstavnici Centra za regionalnu saradnju Kantonalne privredne komore Tuzla, predstavili su učesnicima dvodnevnog treninga, programe EU, predpristupnog fonda IPA, zatim je predstavljeno upravljanje projektnim ciklusima što je osnovna metodologija za pisanje projekata EU. Praktično se prošlo kroz aplikacije, kroz logičku matricu kao instrument razrade projekta, detaljno kroz posljednji IPA aplikacijski obrazac za prekograničnu

Privredna komora Bosansko-podrinjskog kantona u saradnji sa kantonalnom Vladom koja ja finansirala projekat, orgnizovala je dvodnevni trenign na temu "Pisanje projekata za fondove EU". Trening je organizovan za predstavnike vladinih ministarstava, nevladine organizacije, ustanove kulture, zdravstva, privredna društva iz ovog kantona te nezaposlene mlade ljude Goražda koji su pokazali interes za učenje pisanja projekata.

saradnju, budžetiranje, evaluacija projekta a prezentirani su uspješni projekti u BiH i zemljama okruženja.

D.K.

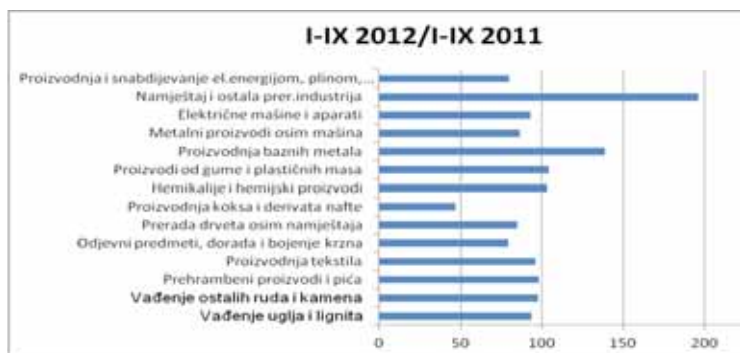

Kretanja u privredi TK...

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA

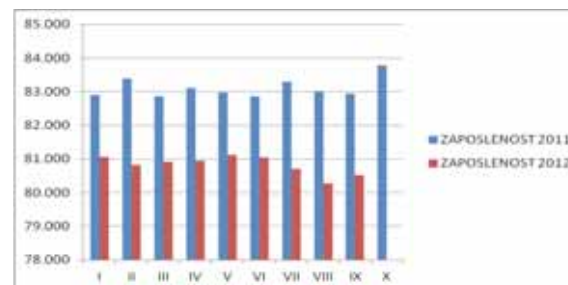
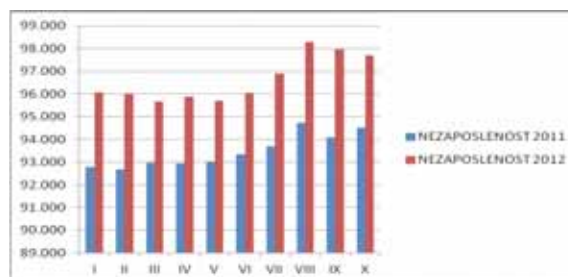
Privreda Tuzlanskog kantona je u devet mjeseci 2012.godine u odnosu na isti period 2011. ostvarila rast industrijske proizvodnje od 1,8%. Prema glavnim industrijskim granama, pad je zabilježen u proizvodnji energije (-23,4%), intermedijarni proizvodi osim energije (-3,8%), kapitalni proizvodi (-5,0%) i netrajni proizvodi za široku potrošnju (-10,4%) dok je rast proizvodnje zabilježen jedino kod trajnih proizvoda

Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u septembru 2012.godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno 80.518 osoba. U odnosu na prethodni mjesec, broj zaposlenih je veći za 0,3%, dok je u odnosu na prosjek 2011.godine manji za 2,9%. Prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba. Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u oktobru 2012.godine je registrovano 97.685 nezaposlene osobe ili 0,28% manje u odnosu na septembar 2012. Prema stručnoj spremi, najviše je KV i NKV radnika, a slijede osobe sa srednjom stručnom spremom. Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu iznosi 739,72 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2011.godine, došlo je do rasta neto plaća za 0,8% i bruto plaća za 0,5%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom, plinom i vodom, dok su najniže prosječne neto plate u građevinarstvu.

za široku potrošnju (83,1%). U šesnaest privrednih grana je došlo do pada proizvodnje u odnosu na isti period prošle godine, dok je rast ostvaren u sedam privrednih grana i to kod proizvodnje celuloze i papira, proizvodnje hemikalija, proizvoda od gume, baznih metala, proizvodnji mašina i uređaja, proizvodnja ostalih prevoznih sredstava, te namještaja i ostale prerađivačke industrije.

U deset mjeseci 2012. godine iz Tuzlanskog kantona ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 821.363.000 KM što je u odnosu na isti period prošle godine manje za 16,05%. U isto vrijeme je došlo i do pada uvoza od 12,76% te je uvezeno roba u vrijednosti od 1.032.784.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 79,53%, a u istom periodu prošle godine je bila 82,65%. Vanjskotrgovinski deficit je 211.420.000 KM. Rast izvoza je ostvaren kod industrijskih materijala,

kapitalnih proizvoda i proizvoda za široku potrošnju, dok je do pada došlo kod izvoza hrane i pića, goriva i maziva i transportnih sredstava i njihovih dijelova. Rast uvoza u odnosu na isti period prošle godine u Tuzlanski kanton je zabilježen kod uvoza hrane i pića i proizvoda za široku potrošnju, dok je kod ostalih kategorija došlo do pada uvoza. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija, Hrvatska i Austrija.

Nezaposlenost (IX 2012)	
UKUPNO	97.685
Banovići	5.559
Čelić	2.721
Doboj-Istok	2.737
Gračanica	9.185
Gradačac	7.794
Kalesija	9.506
Kladanj	2.756
Iukavac	10.802
Sapna	2.623
Srebrenik	8.239
Teočak	1.895
Tuzla	20.029
Živinice	13.839

	ZAPOSLENOST		NEZAPOSLENOST	
	2011	2012	2011	2012
I	82.892	81.061	92.788	96.057
II	83.380	80.828	92.682	96.004
III	82.873	80.916	92.965	95.669
IV	83.112	80.949	92.951	95.878
V	82.975	81.128	93.028	95.691
VI	82.865	81.042	93.353	96.052
VII	83.290	80.698	93.696	96.898
VIII	83.000	80.281	94.739	98.293
IX	82.932	80.518	94.089	97.958
X	83.784		94.529	97.685

STRUČNA SLUŽBA
KANTONALNE PRIVREDNE
KOMORE TUZLA

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

ŠKOLA RAČUNARA ECDL

(European Computer Driving Licence)

Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa Institutom za edukaciju Vanjskotrgovinske komore BiH organizira međunarodno priznatu školu računara **ECDL - Europski certifikat o poznavanju rada na računaru.**

Ova škola se sastoji od slijedećih modula:

- Modul 1. Osnovi informacionih tehnologija (IT)
- Modul 2. Microsoft Office Windows XP (operativni sistem i upravljanje datotekama)
- Modul 3. Microsoft Office Word 2003 (obrada teksta)
- Modul 4. Microsoft Office Excel 2003 (rad sa tabelama)
- Modul 5. Microsoft Office Access 2003 (baze podataka)
- Modul 6. Microsoft Office PowerPoint 2003 (izrada prezentacija)
- Modul 7. Microsoft Office Outlook 2003 (Internet i elektronska pošta)

Predznanje nije neophodno!!!

Svaki od navedenih modula se pojedinačno polaže. ECDL TEST se polaže putem Interneta. Nakon položenih modula 2, 3, 4 i 7 dobiva se **ECDL START certifikat** a nakon svih sedam **ECDL DIPLOMA**, koji su priznati u 146 država svijeta (www.ecdl.com).

Više informacija o ECDL-u u Bosni i Hercegovini možete naći na www.ecos.ba ili www.ecdl.ba

Kotizacija za ECDL start:

400,- KM na tri rate (I rata 200,- KM prije početka škole).

U kotizaciju su uračunati: troškovi edukacije, priručnici i jedno polaganja svakog od navedena četiri modula. Pravo polaganja kandidat stiče uplatom cjelokupnog iznosa.

ŠKOLA ZA ECDL START CERTIFIKAT POČINJE U KANTONALNOJ PRIVREDNOJ KOMORI TUZLA,

Termini nastave:

Grupa 1: ponedjeljak i srijeda 14:00 - 15:30

Grupa 2: utorak i četvrtak 14:00 - 15:30

Zbog ograničenog broja mjesta molimo Vas da na vrijeme izvršite prijavu!

Informacije i prijave:

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

75000 TUZLA, Trg slobode b.b.

jovan@kpktz.ba

tel. : 035 258-260

NLB Klik

Zbog Vas želimo biti još bolji!

Uz novo ime i nove pogodnosti. Od sada, izuzetno povoljna ponuda elektronskog, mobilnog i SMS bankarstva za fizička lica, uz jedinstvenu naknadu za sva tri servisa.

Jača, stabilnija i sigurnija NLB Banka, Vama na usluzi 24 sata.

NLB Banka
Znam raško.